

VERENIGINGSLEVEN EN CLUBS

DOOR

F. STEENMEIJER

Wanneer men een overzicht wil geven van het verenigingsleven op Aruba gedurende de afgelopen 50 jaren, dan kunnen de eerste 30 daarvan gevoegelijk worden weggelaten. Vóór de komst van de olieraffinaderijen op Aruba, dus voor het begin van de snelle economische ontwikkeling, die dit eiland de laatste twee decennia doormaakt, kan nauwelijks van clubleven gesproken worden. Het culturele leven dateert pas van de laatste tien jaren. Voordien had een enkele maal een opvoering plaats van een toneelstuk. Muziekuitvoeringen en concerten zijn van nog jongere datum, vrij geregelde concertavonden zijn op Aruba eerst na het oprichten van de Arubaanse Kunstkring georganiseerd, dat is ruim 2 jaar geleden.

In de tijd, toen Aruba nog een onbetekenende grote rots was kaal en droog oprijzend uit de blauwe Caraïbische Zee, werd de kiem gelegd voor een vereniging, die bij uitstek de band moest verstevigen met het Moederland, n.l. door de afdeling Aruba van het Algemeen Nederlands Verbond. Dit was in 1903 en tot op heden is het A.N.V. de enige Vereniging, die contact met Nederland onderhoudt, omdat zij een onderdeel vormt van de groep Nederlandse Antillen van het in Nederland bestaande Verbond van dezelfde naam. Elk lid ontvangt maandelijks het blad „Neerlandia”, uitgegeven door het Hoofdbestuur te Den Haag. De lotgevallen van de Arubaanse afdeling komen hieronder nader voor het voetlicht.

Sedert het vestigen van de olieraffinaderijen is het economische leven op Aruba met sprongen omhoog gegaan, zo snel zelfs, dat men op dit eiland de meest moderne voortbrengselen van het menselijk vernuft kan aanschouwen naast tafereeltjes, die doen denken aan verhalen uit het Oude Testament. Kon Aruba vroeger vergeleken worden met een nederzetting in de binnenlanden van Sumatra of Borneo, het eiland is nu ingeschakeld in het internationale snelverkeer, talrijke schepen en vliegtuigen doen dagelijks zijn havens en vliegveld aan, plannen zijn in uitvoering of in voorbereiding om een grotere haven te baggeren (bij Oranjestad) en een groter vliegveld aan te leggen met een modern stationsgebouw. Het toeristenverkeer zal gestimuleerd worden, hotels zullen verrijzen, kortom de toekomstdromen schijnen fantastisch, vergeleken bij hetgeen 30 jaar geleden voor Aruba mogelijk werd geacht.

Vanzelfsprekend is hierdoor het clubleven en daarnaast ook het culturele leven intensiever geworden, hoewel deze vooruitgang minder snel plaats heeft gehad. Men vindt op Aruba dan ook nog geen leeszaal met bibliotheek, geen museum, geen zaal, die aan alle eisen gesteld aan de opvoering van een behoorlijk toneelstuk of uitvoering van een concert voldoet, en geen tentoonstellingsgebouw. Uit het hieronder volgende

moge blijken, dat men zich op Aruba uitstekend behelpen kan met de bestaande theaters en zalen, al moeten concerten, tentoonstellingen, enz. vooralsnog op bescheiden wijze plaats vinden.

Het aantal clubs en verenigingen is in de loop der jaren sterk uitgebreid. Een korte beschrijving van elke club met haar doelstellingen en werkwijze moge hieronder volgen. Thans kan gezegd worden, dat Aruba een zeer intensief clubleven kent, de meeste ingezetenen zijn lid van meer dan één vereniging en practisch elke week is er hier of daar een dans- of culturele avond of zijn er evenementen op sportgebied. Het valt niet te ontkennen, dat tussen verschillende clubs enige rivaliteit bestaat, maar deze kan er slechts toe bijdragen om datgene, wat aan de leden en introducés geboden wordt, te perfectioneren en vooral ook de sportprestaties zo hoog mogelijk op te voeren.

Het muziekleven is, boven werd dit reeds geschreven, van zeer recente datum. Vóór de oprichting van de Arubaanse Kunstkring in Mei 1946 had op Aruba een enkele maal onder de auspiciën van een der bestaande verenigingen een muziekuitvoering plaats. Rondreizende kunstenaars, die een bezoek aan Curaçao brachten, kwamen ook naar Aruba en men organiseerde dan een culturele avond. Een van de bioscooptheaters te Oranjestad leende zich voor dit doel en het clubgebouw op de terreinen van de Lago Oil Company te San Nicolaas was, voor het door brand vernield werd, vevens een plaats geschikt voor een concert of lezing.

En hiermede kan deze algemene inleiding besloten worden.

1. HET „ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND“, AFD. ARUBA

Omtrent de oudste geschiedenis der afdeling Aruba van het Algemeen Nederlands Verbond is slechts weinig belangrijks bekend. Deze afdeling is tegelijk met die op Curaçao opgericht. Dit geschiedde in het jaar 1903, toen Luitenant Snijders van Curaçao hiervoor speciaal overkwam. Onder bescherming van de toenmalige Gezaghebber van Aruba, de Heer G. R. Zeppenfeldt en met medewerking van de vooraanstaande burgers is de afdeling Aruba van het A.N.V. tot stand gekomen. De meeste families op dit eiland sloten zich direct aan.

Op cultureel gebied is weinig tot stand gebracht kunnen worden. Het ledental was en bleef zeer beperkt. In feite merkte men weinig van de Afdeling, behalve het ontvangen van het maandblad „Neerlandia“, waarin van tijd tot tijd vooral bij gebeurtenissen in het Huis Oranje bijdragen verschenen uit Arubaanse bron. Kort na de oprichting van de afdeling Aruba is er een bibliotheekje voor volwassenen en voor de jeugd opgericht, dat ondergebracht werd in het gebouw van de oude Julianaschool. Twee maal per week werd 's avonds de gelegenheid gegeven om boeken en tijdschriften te halen. Het boekental was klein en er werd slecht gezorgd voor aanvulling, met het gevolg, dat dit eerste bibliotheekje op Aruba geen lang leven was beschoren. Zo sleet de afdeling Aruba van het A.N.V. een pover bestaan. Het ledental viel af in stede van toe te nemen en zo bleef de toestand, totdat men op een gegeven moment niets meer merkte van het bestaan der afdeling. Enkele leden bleven trouw hun contributie betalen ten spijt van het feit, dat men niets merkte van een bestuur. Pas in het jaar 1932 is de afdeling nieuw leven ingeblazen.

Dit geschiedde naar aanleiding van een bezoek van „De Dietsse Spelers“ aan Aruba om er enige toneelstukken op te voeren. Op 22 Augustus 1932 is de afdeling Aruba

herboren, zij telde 115 leden, haar Reglement werd bij G.B. dd. 5 September 1933 goedgekeurd. Haar doel was het handhaven en versterken van de nationale geest onder de bevolking van Aruba, versterking van de zedelijke en stoffelijke banden tussen Aruba en het Moederland, bevorderen van het gebruik der Nederlandse taal als omgangstaal en als voertaal bij het onderwijs op Aruba. Zij moet dus beschouwd worden als een bij uitstek nationale vereniging.

In 1933 werden door het A.N.V. opvoedkundige films vertoond voor de schooljeugd. Dr. Van der Sleen gaf filmvertoningen voor volwassenen over Suriname, Java, Sumatra en Bali. In September van dat jaar traden de „Dietse Spelers” op. Er werden een drietal toneelstukken opgevoerd. Verder werd in 1933 met behulp van de afdeling Boekverspreiding van het Hoofdbestuur een boekeriej opgericht.

Deze zo veelbelovende activiteit zakte weer in en tot 1939 wordt er geen melding gemaakt van enige actie.

In 1939 wordt op de algemene vergadering een nieuw bestuur gekozen. Ook dit jaar werden weer kinderfilms vertoond en trad een Nederlandse goochelaar voor de jeugd op.

Vanaf 1940 stijgt de werkzaamheid van de afdeling Aruba regelmatig. Lezingen, muziek- en toneeluitvoeringen en gelegenheidsavonden werden georganiseerd.

Nog steeds zijn er plannen om een eigen Bondsgebouw te stichten, doch daar de bouwkosten elk jaar aanzienlijk stijgen, begint het op een utopie te lijken.

Een andere belangrijke gebeurtenis in 1942 was de uitgifte van een Curaçaos „Neerlandia”, uitgegeven door de groep „Nederlandse Antillen”, toen het contact met Nederland verbroken was. Dat deze uitgave een succes is geworden blijkt o.a. uit het Bevrijdingsnummer van Juni 1945 met een keur van artikelen over de West, geschreven door aldaar levende en werkende personen en met een inleiding van Z.E. Gouverneur Dr. P. A. Kasteel.

Op cultureel gebied liet de Toneelgroep weer van zich horen; ook gaf Teun Don in September een pianorecital en had in December voor het eerst het traditionele Sint Nicolaasfeest plaats, dat in het vervolg elk jaar voor de kinderen van de leden een grote gebeurtenis werd.

Op 6 September 1943 werd een grote huldigingsavond georganiseerd ter gelegenheid van het 45-jarig Regeringsjubileum van H.M. de Koningin.

Ondanks de moeilijke tijdsomstandigheden werd op 13 October 1943 een leesbibliotheek geopend voor de leden van het A.N.V., bestaande uit ruim 250 boeken in de Nederlandse taal. Deze boeken werden grotendeels gegeven door de leden en gedeeltelijk aangekocht. De belangstelling voor deze bibliotheek neemt steeds toe. Thans zijn er ruim 600 boeken aanwezig.

In December 1945 was Sint Nicolaas weer bij de kinderen en werden er ook weer Neerlandiaprijzen uitgereikt, bestaande uit een 50-tal foto-albums met tekst, gewijd aan het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana aan Aruba.

De concerten en lezingen hebben nu veelal plaats in het mooie clubgebouw van de Sociedad Bolivariana de Aruba of in het Rialtotheater, dat door de eigenaar gratis afgestaan wordt voor toneelvoorstellingen, -repetities en voor het Sint Nicolaasfeest. Nu de verbinding met Nederland weer vrij is, komen steeds meer belangrijke personen Aruba met een bezoek vereren. Zo hielden in 1946 Mary Pos en Albert Helman (Lou Lichtveld) lezingen, ook ds. Bos kwam naar Oranjestad en vertelde het een en ander over zijn ervaringen als gevangenispredikant bij de politieke gevangenen in Scheve-

ningen. Het Lenerkwartet speelde in Maart onder auspiciën van het A.N.V. weer op Aruba, Teun Don en zijn leerlingen van het Curaçaos Conservatorium gaven enkele concerten. Daar in de loop van 1946 op Aruba een Kunstkring werd opgericht, zal de organisatie van concerten voortaan aan haar worden overgedragen.

Het A.N.V. blijft op de ingeslagen weg voortgaan en organiseert lezingen en voordrachtsavonden in samenwerking met de Kunstkring en de Sociedad Bolivariana. Zo was er in 1947 een voordrachtsavond van de Nederlandse declamateur Siem Bosma; Mr. Hustinx vertoonde zijn prachtige kleurenfilms van Sumatra en Java. In October brachten de journalist Piet Bakker en de tekenaar Jo Spier een bezoek aan Aruba. Piet Bakker sprak op de hem eigen geestige wijze onder auspiciën van het A.N.V. over „Wij en het Water”.

2. LA SOCIEDAD BOLIVARIANA DE ARUBA

Deze vereniging is opgericht op 10 Augustus 1937 op initiatief van de Heer Willem Hans Jolly, in wiens huis op die dag de oprichtingsvergadering gehouden werd.

Tevens werd in deze oprichtingsvergadering een commissie gekozen om de statuten op te stellen. Na goedkeuring door de Algemene Vergadering werden de statuten doorgezonden naar Z.E. de Gouverneur van Curaçao met het gevolg, dat de Sociedad Bolivariana de Aruba op 6 April 1940 rechtspersoonlijkheid verkreeg.

Het Huishoudelijk Reglement werd op 2 Augustus 1938 goedgekeurd, terwijl op de vergadering van 24 Juli 1938 een commissie ingesteld was, die zich zou belasten met het organiseren van culturele avonden in de ruimste zin van het woord.

Het doel van de Sociedad Bolivariana, welke naast Arubaanse ingezetenen vooral de op Aruba gevestigde personen uit de Zuid-Amerikaanse landen als leden heeft, is hulde te brengen aan de nagedachtenis van de bevrijder Simón Bolívar, daarnaast de cultuur op Aruba te bevorderen, het eiland te helpen verfraaien en de vriendschapsbanden tussen de verschillende nationaliteiten te versterken. In dit verband mag allereerst haar fraaie clubgebouw genoemd worden, waarover hieronder meer bijzonderheden volgen. In de tuin hiervan werd een kinderspeelplaats ingericht. Financieel verleende de Vereniging steun aan slachtoffers van rampen in de nabijgelegen landen. Haar clubgebouw, dat op Aruba steeds „Sociedad Bolivariana” heet, is allengs een cultureel centrum geworden. In de vergadering van 20 October 1938 werd het voorstel gelanceerd om een kapitaal te vormen op basis van aandelen en de inschrijving onmiddellijk open te stellen. Het duurde tot 1940 al eer een commissie werd samengesteld om de bouwplannen te ontwerpen en een begroting op te stellen. Tevens werd een financiële commissie gevormd.

Op 4 Augustus 1940 was het ontwerp gereed. Er werd moeite gedaan het terrein te krijgen van de Gouverneur van Curaçao. In 1941 schonk het Centro Bolivariana de Caracas (Venezuela) aan de Sociedad Bolivariana de Aruba een bedrag van 20.000 bolivars. Bovendien werden aandelen verkregen in de nettowinst van de Loterijbond „Fortuna” te Curaçao; in totaal was voor het kostbare bouwplan ongeveer f 200.000 nodig. Dit clubgebouw der Sociedad Bolivariana, dat op 17 December 1944 ingewijd werd, kan tot de fraaiste gebouwen van Aruba gerekend worden. Het is gedeeltelijk te beschouwen als een monument aan de nagedachtenis van Simón Bolívar. Het staat even buiten de bebouwde kom van Oranjestad, vlak bij de weg naar San Nicolaas en bezit een ruime theaterzaal met podium, een bibliotheek, een kleinere zaal met

bar, terwijl eveneens een biljartzaal met bar aanwezig is. In de tuin bij de hoofdingang staat de buste van Simón Bolívar op een voetstuk. Deze buste is een geschenk van de Centro Bolivariana de Caracas en werd op 23 December 1937 door een harer Bestuursleden aan de Arubaanse zustervereniging aangeboden. Het beeld werd tijdens de opening van het clubgebouw onthuld.

Talrijke malen heeft de Sociedad Bolivariana de Aruba gastvrijheid verleend aan andere plaatselijke verenigingen en haar clubgebouw afgestaan. Vooral de Arubaanse Kunstkring werkt met haar samen, doch ook het A.N.V. en de Club Suriname organiseren vele harer lezingen, concerten etc. in de Sociedad Bolivariana.

3. DE SURINAMERS OP ARUBA EN HUN CLUB

Reeds jaren voor de bloeiperiode van Aruba aanbrak, kwamen de Surinamers naar dit eiland. Naarmate de welvaart van het eiland toenam, voornamelijk door de komst van de oliebedrijven en de behoefte aan arbeidskrachten zich deed gevoelen, werd de Surinaamse kolonie steeds uitgebreider, totdat zij heden ten dage een aantal van ongeveer 1200 heeft bereikt.

Van huis uit is het gevoel voor het verenigingsleven bij de Surinamers zeer sterk ontwikkeld. Zij sluiten zich dan ook gaarne aan bij de organisatie hunner keuze zonder echter een exclusief karakter t.a.v. de plaats, waar zij zich gevestigd hebben aan te nemen. Zo ontstond in 1941 de Vereniging „Suriname”, welke met een 70-tal begonnen dit aantal tot 700 heeft zien groeien. Het doel der Vereniging is, zoals vastgesteld in haar statuten, om door het aankweken van het saamhorigheidsgevoel der Surinamers alle latente krachten te coördineren en deze aan te wenden om Suriname welvarend te maken.

Met de Vereniging *Justitia Pietas Fides* te Curaçao, die omstreeks dezelfde tijd werd opgericht, bestaat een innige samenwerking. De liefde van de Surinamers voor hun geboorteland is spreekwoordelijk en hierin ligt het grote succes van de bloei der Vereniging „Suriname”.

In December 1945 werd te San Nicolaas de „Club Suriname” geopend, een Surinaams „tehuis”, waarnaar de Surinamers verlangden om zich op echt „Surinaamse wijze” te kunnen vermaken.

Verskillende culturele avonden heeft de Club reeds belegd, er traden bekende musici op, terwijl bekende Surinaamse figuren als Lou Lichtveld, Wim Bos-Verschuur e.a. er lezingen hielden. Naast de vele amateursavonden, die druk bezocht worden, worden er toneelvoorstellingen en dansavonden georganiseerd. De Club beschikt over haar eigen Surinaams dansorkest, het „Speen Linscheer”-orkest, bestaande uit 14 man, een der beste dansorkesten op Aruba. Tweemaal per maand worden er culturele films vertoond met een eigen filmapparaat. Er bevinden zich verschillende gezelschapsspelen in de club, zoals biljart, tafeltennis, schaakstukken, etc. In 1947 werd een tennisbaan op het terrein gebouwd, die tot de beste van Aruba gerekend mag worden. Met de andere bevolkingsgroepen, in het bijzonder de Arubaanse bestaat een prettige verstandhouding. Zij brengen ook een druk bezoek aan de Club.

Midden in de grote zaal van het Clubgebouw hangt een groot schilderij van onze geliefde Koningin, hetgeen een manifestatie is van de verknochtheid der Surinamers aan het Huis van Oranje. Daartegenover hangt het Surinaamse wapen met de spreuk „*Justitia-Pietas-Fides*”.

4. DE ARUBAANSE KUNSTKRING

Een van de jongste verenigingen op Aruba is de Arubaanse Kunstkring. Nadat enkele pogingen aanvankelijk gefaald hadden, werd zij in Mei 1946 opgericht als zustervereniging van de Curaçaose Kunstkring. Zij is opgericht met het doel het eiland cultureel, zoveel als in haar vermogen ligt, vooruit te helpen. In de eerste plaats tracht men dit te bereiken door de culturele uitingen van de bewoners te stimuleren, door het organiseren van muziekavonden, lezingen etc. en voorts door het engageren van buitenlandse kunstenaars op elk gebied, waarbij zoveel mogelijk aan Nederlandse artisten de voorkeur wordt gegeven, en verder door alleen of in samenwerking met andere organisaties tentoonstellingen van kunstproducten te organiseren.

In haar Bestuur hebben vertegenwoordigers van het A.N.V., de Sociedad Bolivariana en de Vereniging Suriname zitting, opdat een culturele actie op zo breed mogelijke basis mogelijk zij. Haar statuten werden goedgekeurd bij G.B. van 25 September 1946. Het ledental dat bij de oprichting een 30-tal bedroeg, is gestegen en bedroeg aan het einde van 1947 ruim 260.

Het eerste concert door de Kunstkring in Augustus 1946 georganiseerd, liep uit op een fiasco. De artist, die reeds op Aruba aangekomen was, werd om politieke redenen op de dag van het concert weer naar het land van herkomst teruggezonden. De volgende uitvoeringen lukten beter.

Het culturele contact met Nederland is nog niet groot. Vooral de hoge reiskosten vormen een bezwaar.

Het gemis van een goede concertvleugel zal binnenkort zijn ondervangen, daar de Kunstkring met financiële hulp van het Algemeen Nederlands Verbond onlangs in staat is gesteld een nieuwe vleugel uit de Verenigde Staten aan te kopen.

Van belang is tevens, dat door de concerten het contact met de Amerikaanse bewoners van de Lago Oil Colony versterkt wordt. Het aantal concertbezoekers uit de „Colony” stijgt voortdurend. Een eerste propaganda-avond van de Kunstkring op het terrein van de Lago Oil Company werd gegeven door een Nederlands Trio in Januari 1948 in de Lago Community Church.

In Oranjestad hebben de concerten steeds plaats in het clubgebouw van de Sociedad Bolivariana, welke vereniging telkens haar gewaardeerde medewerking verleent. Deze zaal kan ongeveer 400 personen bevatten en heeft een uitstekende acoustiek.

Er is contact met de Curaçaose en de Surinaamse kunstkringen.

5. DE ARUBA COUNTRY CLUB

Aruba heeft vele mooie plekjes, waar het aangenaam verpozen is. Daar biedt het strand gelegenheid tot picknicken in de schaduw van een paar palmen, die langs de bocht van Malmok groeien en tot baden en zwemmen in de prachtige blauwgroene zee, die niet ver van het palmenbosje verwijderd ligt slechts gescheiden door een brede strook zand.

Hier werd een clubhuis gebouwd. Het was in het donkere jaar 1941, dat de zaak werd aangepakt, doch de initiatiefnemers waren vol goede moed en twijfelden nimmer aan de overwinning: het clubgebouw zou vrijzelen en geopend worden op Koninginnedag van het volgende jaar. Dit gebeurde inderdaad, in het jaar 1942 werd de Aruba Country Club feestelijk geopend door de toenmalige Gezaghebber, de Heer I. Wage-maker, op 31 Augustus.

Gedurende de oorlogsjaren verleende de Aruba Country Club gastvrijheid aan de hier in garnizoen liggende Nederlandse en Amerikaanse militairen, die daar ontspanning genoten en door de clubleden onthaald werden.

Het doel der Club is ontspanning te verlenen op fysiek en cultureel gebied. Een paar avonden in de week en de Zondagmiddagen worden gewijd aan muziek, voordrachten en bijeenkomsten met liefdadige strekking. Er wordt geen winst beoogd, de kleine contributie dekt de onkosten.

6. DE ARUBA PALMBEACH ZWEMCLUB N.V.

Niet ver van de Aruba Countryclub, gelegen aan de prachtige grote bocht aan Aruba's Westkust, biedt de Palmbeachclub haar leden behalve natuurschoon een mooi clubgebouw met groot terras en fontein, gelegenheid tot kaart-, roulette- en andere spelen, op Zondag een goede keuken en af en toe een dansavond op het terras, meestal bij volle maan. Voor de liefhebbers van het strandleven is er een natuurlijk breed strand met helderwit zand en de zee. Enkele stenen en houten banken staan onder schaduwgevende dividivibomen en palmen. Ook zijn er een aantal badhokjes met aangrenzende zoetwaterdouches. De Aruba Palmbeach Club N.V. is opgericht in 1941 en telt thans ongeveer 400 leden. Behalve het bovengenoemde is op het terrein ook een kinderspeelplaats ingericht en zijn er enkele bungalows voor de leden, die hun „weekend" daar wensen door te brengen.

Vooraf op Zondagen wordt er een druk gebruik gemaakt door groepen van mensen van het strand en het clubgebouw, doch ook op andere dagen van de week zijn er geregeld badgasten.

7. DE CLUBS DER OLIJEMAATSCHAPPIJEN

Zoals vanzelf spreekt hebben de employé's van de Lago Oil Company te San Nicolaas en die van de Arand Petroleum Maatschappij te Oranjestad hun eigen clubs.

De Lago kent er verschillende. Binnen het omrasterde terrein van de raffinaderij zijn gelegen de Lago Esso Club en de Lago Marine Club. De Lago Esso Club is gedurende de oorlog door brand verwoest en het tijdelijk opgetrokken clubhuis bestaat uit een aantal houten loodsen in carrévorm, waarin het kantoor, een bar en speelruimten ondergebracht zijn. In het midden is een cementen platform, dat dient als openluchttheater, waar dagelijks bioscoopvoorstellingen gegeven worden. Naast het clubgebouw is een sportveld aangelegd met tennisbanen. De bouw van een zeer modern clubgebouw is in wording. Dit komt bij de Oostpunt van Aruba aan een aldaar gevormde natuurlijke kleine baai te staan en zal o.m. een theaterzaal bevatten, welke plaats biedt aan ongeveer 800 toeschouwers.

De Lago Marine Club is een gezellig ingerichte club gelegen bij de steigers, waaraan de tankers meren en is bestemd voor de officieren en bemanning van de tankvloot. Buiten het eigenlijke terrein van de raffinaderij bevindt zich de Lago Heights Club, bestemd voor de employé's. Dit mooi gelegen clubgebouw heeft een eigen theaterzaaltje voor ongeveer 250 toeschouwers, terwijl er een voetbalveld en tennisbanen bijbehoren.

De Eagleclub van de A.P.M. bestaat uit een gezellige zaal met verhoging, omgeven door een bar, eetzaal en een biljartzaal. Twee tennisbanen zijn erbij gelegen, waarvan er een als openlucht bioscoop is ingericht. Een cementen terras met zijtes noodt tot

een koele dronk. Aan de overkant staat het „guesthouse”, dat talrijke malen gastvrijheid verleend heeft aan employé's uit andere landen of aan particulieren, die in de plaatselijke hotels geen vrije kamer meer konden bemachtigen. Op de verschillende ontspanningsavonden kunnen niet-employé's de genoemde clubs alleen bezoeken, wanneer zij in het bezit zijn van een z.g. „guestcard”.

8. DE ROTARY CLUB

De Rotary Club van Aruba werd 13 Augustus 1938 opgericht en behoort, tezamen met de club te Curaçao en de clubs in Venezuela tot District 44 van Rotary International. Is Rotary een internationale organisatie (Juli 1947 waren er 6.234 clubs met een ledental van ongeveer 305.000 in een 80 landen en gebiedsdelen), de Club van Aruba is een weerspiegeling van dit internationale karakter. Per 1 Januari 1948 waren er 35 leden die vele nationaliteiten vertegenwoordigen. Zo treft men leden aan geboortig van: Aruba, Curaçao, Nederland, Nederlands-Oost-Indië, Suriname, Venezuela, Costa Rica, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Groot-Brittannië, Canada, Australië, Brits West-Indië, Portugal en Libanon. Tengevolge van dit internationale karakter worden de vergaderingen gehouden in de Engelse taal en wel op elke Woensdagavond in het Strand Hotel te Oranjestad.

De Rotary principes en idealen zijn voor elk land dezelfde, n.l. de bevordering van vriendschap en begrip onder zakenlieden en anderen, actieve steun aan de verbetering van het gemeenschapsleven, ontwikkeling van internationale samenwerking en bevordering van „Goodwill” en Vrede. In de bijna afgelopen tien jaar van haar bestaan heeft ook de Rotary Club van Aruba deze idealen nagestreefd en mocht het genoeg hebben, zij het op bescheiden schaal, aan verschillende verbeteringen op Aruba een werkzaam aandeel te hebben.

9. DE LIONS CLUB VAN ARUBA

Op 6 September 1947 werd te Aruba opgericht een afdeling van de International Lions Club, waarvan het Hoofdbestuur gevestigd is te Chicago in de Mc. Cornick-building.

De Lions Club is de grootste „service” club ter wereld en telt momenteel 6200 diverse clubs met een ledental van ongeveer 300.000. De oprichting van een afdeling Aruba was van groot belang voor het eiland daar de banden met andere landen, waar ook Lions Clubs gevestigd zijn, nauwer werden toegehaald door het geregeld uitwisselen van afgevaardigden bij bijzondere gelegenheden.

Het aantal leden van de Lions Club van Aruba bedraagt momenteel 34. Op 31 Januari 1948 heeft zij haar „Charter celebration” gehouden, waarbij afgevaardigden uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Venezuela en Curaçao aanwezig waren. De Lions Club maakt zich verdienstelijk door op sociaal terrein verbeteringen te stimuleren. De vergaderingen worden op Vrijdagavond in de Flamingo-room te Oranjestad gehouden tijdens een diner.

10. DE SCHAAKVERENIGING „ORANJESTAD”

Op initiatief van de Heer H. D. G. Kroonenberg werd op 3 November 1946 een vergadering belegd met het doel te komen tot oprichting van een nieuwe schaakclub uit de leden van de vroegere „Aruba Schaakclub” en verdere belangstellenden. Een

en ander moest haastig geschieden, omdat de nationale kampioen en ex-wereldkampioen Dr. Max Euwe in November 1946 een bezoek zou brengen aan Curaçao en hij mogelijk ook uitgenodigd kon worden om naar Aruba te komen voor het houden van een of twee simultaanseances, mits op voldoende belangstelling kon worden gerekend van de zijde van het schaakminnend publiek.

Een voorlopig bestuur werd ingesteld. Leden werden aangeworven en alles in gereedheid gebracht voor het bezoek van de schaakmeester. In Mei en Juni 1947 bracht dr. Euwe nogmaals een bezoek aan Aruba, waarbij wederom simultaanseances en lezingen werden gehouden.

Deze bezoeken waren een flinke stimulans en met kracht werden door het actieve bestuur oefenavonden ingesteld en onderlinge wedstrijden georganiseerd, teneinde een Arubaans schaakkampioen te kunnen aanwijzen. In het kader van de door de West-Indische Schaakbond georganiseerde schaakkampen kwam de Arubaanse kampioen uit tegen de Curaçaose. De Arubaanse kampioen, de Heer Schob won deze tweekamp en heeft nu de titel van kampioen van West-Indië.

Deze op voorstel van dr. Euwe ingestelde wedstrijden zullen worden gevolgd door wedstrijden tussen Aruba en verenigingen aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Schaakbond te Rotterdam, waaronder ook de Schaakvereniging Oranjestad ressorteert. Verder zullen in de toekomst wedstrijden gespeeld worden tegen andere landen, genoemd worden Suriname en Cuba.

Het is een verheugend feit, dat de schaaksport op Aruba zoveel enthousiaste aanhangers telt. De Schaakvereniging „Oranjestad”, die op 9 Juli 1947 rechtspersoonlijkheid verkreeg, telt thans 36 leden. Te San Nicolaas is een onderafdeling opgericht.
